

Witches' Loaves

O. Henry

Эски бөлкө

О. Генри

Lingtrain Books

Witches' Loaves

Эски бөлкө

Miss Martha Meacham kept the little bakery on the corner (the one where you go up three steps, and the bell tinkles when you open the door).

Мисс Марта Мичемдин бурчта наабайканасы бар эле (үч тепкич менен чыгып, эшикти ачканда, коңгуроосу чарылдачу наабайкана).

Miss Martha was forty, her bank-book showed a credit of two thousand dollars, and she possessed two false teeth and a sympathetic heart. Many people have married whose chances to do so were much inferior to Miss Martha's.

Кыркка келип калган мисс Марта Мичемдин банкта эки миң доллары, андан тышкары эки жасалма тиши, анан да сезимтал жүрөгү бар болчу. А бирок эми андан начар аялдардын канчасы турмушка чыгып кетти.

Two or three times a week a customer came in in whom she began to take an interest. He was a middle-aged man, wearing spectacles and a brown beard trimmed to a careful point.

Жумасына эки-үч жолу келчү бирөө аны жакындан бери кызыктыра турган болду. Орто жаштагы, көз айнекчен, тыкан тегизделген учтуу сакалы бар.

He spoke English with a strong German accent. His clothes were worn and darned in places, and wrinkled and baggy in others. But he looked neat, and had very good manners.

Ал англисче сүйлөгөнү менен немис акценти даана байкалчу. Эскирип калган жамачылуу кийими шөлбүрөп, айрым жерлери бырышып турчу. Бирок ал баары бир тыкан көрүнчү жана жүрүмтуруму да жакшы болчу.

He always bought two loaves of stale bread. Fresh bread was five cents a loaf. Stale ones were two for five. Never did he call for anything but stale bread.

Ал дайыма эски бөлкөдөн экини алчу. Жаңы бөлкөлөр беш центтен эле, ал эми эскисинин экөө биригип беш центтен сатылчу. Ал башка нерсе сурабастан, дайыма эски бөлкө гана алчу.

Once Miss Martha saw a red and brown stain on his fingers. She was sure then that he was an artist and very poor. No doubt he lived in a garret, where he painted pictures and ate stale bread and thought of the good things to eat in Miss Martha's bakery.

Бир жолу мисс Мичем анын колунан кызыл жана күрөң тактарды байкап калды. Дароо эле абдан кедей сүрөтчү турбайбы деген жыйынтыкка келди. Шек жок, бул болду-болбоду мансардада жашап, ошол жерде сүрөт тартат, эски бөлкө жеп, мисс Мичемдин бышырган таттуу нерселери жөнүндө кыялданат.

Often when Miss Martha sat down to her chops and light rolls and jam and tea she would sigh, and wish that the gentle-mannered artist might share her tasty meal instead of eating his dry crust in that draughty attic. Miss Martha's heart, as you have been told, was a sympathetic one.

Мисс Мичем таттуу тооч, котлет жана варенье менен чай ичип отурганда, жанагы манерасы жакшы сүрөтчү жийиркеничтүү мансардада каткан бөлкөнү жеп отурбай, буларды мени менен чогуу жесе жакшы болбойт беле деп үшкүрүп калчу... Жогоруда айтпадыкпы, мисс Мартанын жүрөгү өтө сезимтал эле...

In order to test her theory as to his occupation, she brought from her room one day a painting that she had bought at a sale, and set it against the shelves behind the bread counter.

Анын кесиби жөнүндөгү божомолун текшерип көрүү максатында бөлмөсүндө илинип турчу аукциондон алган сүрөттү алып келип, нан турчу текченин үстүнө коюп койду.

It was a Venetian scene. A splendid marble palazzio (so it said on the picture) stood in the foreground — or rather forewater. For the rest there were gondolas (with the lady trailing her hand in the water), clouds, sky, and chiaro-oscuro in plenty. No artist could fail to notice it.

Бул венециялык бир көрүнүш эле. Жердеги, тагыраак айтканда, суудагы алдыңкы планда келишкен мрамор паллацио (сүрөттүн өзүндө ушундай жазылуу!) турат. Ак сарайдан тышкары гондола (андагы айым сөөмөйү менен сууну чийип барат), булут, көк асман жана ар түрдүү көлөкөлөр бар. Буга бир дагы сүрөтчү көңүл бөлбөй коё албас эле.

Two days afterward the customer came in.

Эки күндөн кийин баягы алуучу келип калды.

"Two loafs of stale bread, if you please.

– Мага эки эски бөлкө берип коёсузбу?"

"You haf here a fine bicture, madame," he said while she was wrapping up the bread.

– Сүрөтүңүз сонун экен, мадам, – деди ал, бөлкөнү ороп жатканда.

"Yes?" says Miss Martha, reveling in her own cunning. "I do so admire art and" (no, it would not do to say "artists" thus early) "and paintings," she substituted.

"You think it is a good picture?"

– Чын элеби? – деди мисс Марта өзүнүн куулугуна ыраазы болуп. – Мен искусствону жана («сүрөтчүлөрдү» дегенге али эртелик кылат го) сүрөттөрдү ушунчалык сүйөм. Анан мындай деп кошумчалады: – Демек, сиздин оюңузча, бул жакшы сүрөтпү?

"Der balance," said the customer, is not in good drawing. Der bairspective of it is not true. Goot morning, madame." He took his bread, bowed, and hurried out.

– Дер балацо, – деди алуучу, – начар тартылыптыр. Перспектива да туура эмес. Жакшы калыңыз, мадам!

Yes, he must be an artist. Miss Martha took the picture back to her room.

Ооба, мунун сүрөтчү экени шексиз! Мисс Марта сүрөттү кайра бөлмөсүнө алып барып койду.

How gentle and kindly his eyes shone behind his spectacles! What a broad brow he had! To be able to judge perspective at a glance — and to live on stale bread! But genius often has to struggle before it is recognized.

Көз айнектин ары жагындагы көздөрү кандай сонун тигиле карайт. Маңдайынын кеңдигин айтпайсыңбы! Бир көргөндө эле перспективаны байкаган неменин эски бөлкө жеп жүргөнүн кара! Бирок сүрөтчүлөр таанылганча абдан кыйналат эмеспи...

What a thing it would be for art and perspective if genius were backed by two thousand dollars in bank, a bakery, and a sympathetic heart to — But these were day-dreams, Miss Martha.

Бул гений эки миң доллардын, наабайкананын жана... сезимтал жүрөктүн ыракатын көрсө, искусство үчүн да, перспектива үчүн кандай сонун болмок! Бирок, мисс Марта, мунун баары кыял!

Often now when he came he would chat for a while across the showcase. He seemed to crave Miss Martha's cheerful words.

Эми ал дүкөнгө келген сайын сүйлөшө турган болуп калды. Мисс Мартадан жылуу сөз күткөндөй түрү бар.

He kept on buying stale bread. Never a cake, never a pie, never one of her delicious Sally Lunns.

Баягыдай эле эски бөлкө алат да, таттуу печенье, пирог, борсойгон куймактарды сурап да койбойт.

She thought he began to look thinner and discouraged. Her heart ached to add something good to eat to his meagre purchase, but her courage failed at the act. She did not dare affront him. She knew the pride of artists.

Жакындан бери арыктап, көңүлү чөгүп жүрөт. Марта ага таттуу бир нерсе кошуп берип коёюн дейт, бирок ага даабайт. Таарынтып аламбы деп коркот. Сүрөтчүлөр өтө намыскөй келет деп укканы бар.

Miss Martha took to wearing her blue-dotted silk waist behind the counter. In the back room she cooked a mysterious compound of quince seeds and borax. Ever so many people use it for the complexion.

Мисс Марта дүкөнгө көк жибек кофтасын кие турган болду. Ал арткы бөлмөдө айва менен буранын уругун кошуп бир сырдуу ботко кайнатчу. Көп аялдар муну тунук болсун деп бетине сыйпашат.

One day the customer came in as usual, laid his nickel on the showcase, and called for his stale loaves. While Miss Martha was reaching for them there was a great tooting and clanging, and a fire-engine came lumbering past.

Бир күнү ал адатынча наабайканага келип калды. Адаттагыдай эле эски бөлкө сурап, акчасын берди. Мисс Марта бөлкө алмакчы болгондо, сырттан өрт өчүргүч араба калдырап-шалдырап өтүп калды.

The customer hurried to the door to look, as any one will. Suddenly inspired, Miss Martha seized the opportunity.

Тигил аны көргөнү эшикке чыкты, анткени анын ордундагы ар бир адам ошону кылмак. Мисс Марта өрөпкүп кетти да, учурдан пайдаланып калмакчы болду.

On the bottom shelf behind the counter was a pound of fresh butter that the dairyman had left ten minutes before. With a bread knife Miss Martha made a deep slash in each of the stale loaves, inserted a generous quantity of butter, and pressed the loaves tight again.

Төмөнкү текчеде бир аз мурун сүтчү берип кеткен бир фунт жаңы май турган. Мисс Марта бычак менен эки бөлкөнү тилди да, майдан салып туруп, кайра жабыштырып койду.

When the customer turned once more she was tying the paper around them.

Алуучу кайра келгенде, ал бөлкөлөрдү кагазга ороп жаткан эле.

When he had gone, after an unusually pleasant little chat, Miss Martha smiled to herself, but not without a slight fluttering of the heart.

Бир аз жагымдуу кобурашып турган соң ал чыгып кетти. Мисс Марта өзүнчө жылмайып, бирок ошол эле учурда толкунданып турду.

Had she been too bold? Would he take offense? But surely not. There was no language of edibles. Butter was no emblem of unmaidenly forwardness.

«Ашыкча болуп калган жокпу? Сүрөтчү таарынып калбас бекен? Таарына койбостур. Тамактын тили жок да! Анан калса май жабышкандыктын эмблемасы эмес го!»

For a long time that day her mind dwelt on the subject. She imagined the scene when he should discover her little deception.

Ал күнү ушулар оюнан кетпей койду. Айыбы кантип ачылып каларын ар кандай элестетип көрдү.

He would lay down his brushes and palette. There would stand his easel with the picture he was painting in which the perspective was beyond criticism.

Мына, ал кыл калеми менен палитрасын четке койду. Жанында жаңы сүрөт тарта баштаган мольберти турат, андагы перспективаны эми айтпай эле коёлу.

He would prepare for his luncheon of dry bread and water. He would slice into a loaf — ah!

Суу менен эски бөлкөнү жемек болуп, ага бычагын матырганда — ах!

Miss Martha blushed. Would he think of the hand that placed it there as he ate? Would he — The front door bell jangled viciously. Somebody was coming in, making a great deal of noise.

Мисс Марта кыпкызыл болуп кетти. Бөлкөнү жеп жатканда, май салып койгон колду бир ойлоп коёр бекен?... Ушул учурда эшиктеги коңгуроо шаңгырап кетти. Бирөө калдыратып кирди.

Miss Martha hurried to the front. Two men were there. One was a young man smoking a pipe — a man she had never seen before. The other was her artist.

Мисс Марта арткы бөлмөдөн чыга калды. Эки киши туруптур. Алардын бирин, канжа тиштеп турган жаш жигитти, мурун көргөн эмес. Экинчиси болсо анын сүрөтчүсү экен.

His face was very red, his hat was on the back of his head, his hair was wildly rumpled. He clinched his two fists and shook them ferociously at Miss Martha. At Miss Martha.

Бети кыпкызыл, шляпасы капталына кетип, чачы уйпаланып калыптыр. Мисс Мартаны көрөрү менен муштумун түйүп, ага атырылды. Мисс Мартага атырылды!

"Dummkopf!" he shouted with extreme loudness; and then "Tausendonfer!" or something like it in German.

– Dummkopf! – деп чаңырды ал. – Tausendofer! Ушундай бирдеме деди. Немисче сөгүнүп атты.

The young man tried to draw him away.

Жаш жигит аны алып кеткенге аракет кылды.

"I vill not go," he said angrily, "else I shall told her."

– Мен кетпейм, – деп кыйкырды немис, – мен буга айтмайынча кетпейм...

He made a bass drum of Miss Martha's counter.

Ал мисс Мартанын текчесин тарсылдатып койгулады.

"You haf shpoilt me," he cried, his blue eyes blazing behind his spectacles. "I vill tell you. You vas von meddlesome old cat!"

– Сиз буздунуз, – деп чаңырды, – сиз менин... түбүнө жеттиңиз... Көз айнегинин ары жагындагы көк көздөрүнөн от жанып турду. – Мен сизге айтышым керек... Сиз карыган, жүдөө мышыксыз...

Miss Martha leaned weakly against the shelves and laid one hand on her blue-dotted silk waist. The young man took the other by the collar.

Мисс Марта текчеге жөлөндү да, колун көк жибек лифине салды. Жаш жигит досун жакадан алды.

"Come on," he said, "you've said enough." He dragged the angry one out at the door to the sidewalk, and then came back.

– Болду, кеттик! – деди ал жини келип. – Сен айта турганыңды айттың.
Ал жинденген сүрөтчүнү көчөгө алып чыкты да, анан кайра келди.

"Guess you ought to be told, ma'am," he said, "what the row is about. That's Blumberger. He's an architectural draftsman. I work in the same office with him.

– Мадам, мен эмне болгонун сизге түшүндүрүп коюшум керек, – деди ал. – Кыскасы, мындай болду. Бул – Блюмбергер деген инженер-архитектор. Экөөбүз бир жерде иштейбиз.

"He's been working hard for three months drawing a plan for a new city hall. It was a prize competition. He finished inking the lines yesterday. You know, a draftsman always makes his drawing in pencil first. When it's done he rubs out the pencil lines with handfuls of stale bread crumbs. That's better than India rubber.

Ал үч айдан бери ратушанын жаңы имаратынын планын иштеп жаткан. Сыйлыгы бар конкурс жарыяланган. Кечээ чиймесин сыя менен чийип чыккан болчу. Билсеңиз керек, чийме адегенде карандаш менен чийилет да, даяр болгон соң, карандаш менен чийилгендер эски бөлкө менен өчүрүлөт. Бул резина өчүргүчтөн жакшы болот.

"Blumberger's been buying the bread here. Well, to-day — well, you know, ma'am, that butter isn't — well, Blumberger's plan isn't good for anything now except to cut up into railroad sandwiches."

Блюмбергер дайыма сизден эски бөлкө алып жүрчү, муну сиз жакшы билесиз... Эми сиздин айыңыздан анын планы эч нерсеге жарабай калды, жолго бутерброд орогонго эле жарабаса...

Miss Martha went into the back room. She took off the blue-dotted silk waist and put on the old brown serge she used to wear. Then she poured the quince seed and borax mixture out of the window into the ash can.

Мисс Марта арткы бөлмөгө кайра барды. Көк жибек кофтасын чечти да, адатта кийчү күрөң кофтасын кайра кийди. Анан чакада турган айва менен буранын уругунан жасалган боткону терезеден төгүп ийди.